

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η****Αριθ. 295/17.9.2015**

Σήμερα ημέρα Πέμπτη 17 Σεπτεμβρίου 2015 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν η Αντιπρόεδρος Λίνα Αλεξίου και τα μέλη Κωνσταντίνος Αποστολάς, Γεώργιος Στεφανάκης, Δήμητρα Παπαδοπούλου.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από της εταιρείας με την επωνυμία **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε. (ΕΡΤ Α.Ε.) (πρώην ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ, INTERNET ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε. – ΝΕΡΙΤ Α.Ε.)**, ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ΕΡΤ (πρώην ΝΕΡΙΤ)**, ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 21^η Ιουλίου 2015.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίο η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό την μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.

II. Το άρθρο 26 παρ. 4 του Π. Δ/τος 109/2010 κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί σταθμοί ελεύθερης λήψης οφείλουν να μη μεταδίδουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές υπερβολικής βίας, καθώς και να μη μεταδίδουν σκηνές φυσικής ή λεκτικής βίας στα ειδησεογραφικά τους προγράμματα, χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο για την πληροφόρηση του κοινού για ορισμένο γεγονός.

III. Το άρθρο 26 παρ. 5 εδ. α' του Π. Δ/τος 109/2010, κατά το οποίο όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα, εκτός των προγραμμάτων τηλεοπτικής διαφήμισης και τηλεπώλησης, κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στην εν γένει σωματική, ηθική, πνευματική και διανοητική ανάπτυξη των ανηλίκων. Σε κάθε

κατηγορία αντιστοιχεί ένα ειδικό σύμβολο ή ηχητικό σήμα το οποίο μεταδίδεται επί της οθόνης σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος ή σε καθορισμένο τμήμα αυτής.

IV. Το άρθρο 9 παρ. 1 και 3 του Κανονισμού 2/1991 του Ε.Σ.Ρ., κατά το οποίο η παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκήσει στους ανήλικους αν προβληθεί σε χρόνο που συνηθίζουν να παρακολουθούν ανήλικοι και οι εκπομπές δεν πρέπει να περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγράμματα που περιέχουν σκηνές άσκοπης βίας.

V. Το άρθρο 4 παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, των ισχυρισμών του εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε. (ΕΡΤ Α.Ε.)**, ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ΕΡΤ (πρώην ΝΕΡΙΤ)**, του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολουθήσεως, από τα αρχεία της υπηρεσίας, της ξένης ταινίας με τίτλο: «Ο ιδανικός εραστής», που προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό κατά την 28^η.1.2015, από ώρα 22:01 έως 23:59, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Σήμανση: τρίγωνο σε πλαίσιο χρώματος πορτοκαλί – κατάλληλο, απαραίτητη η γονική συναίνεση.

Η ταινία αρχίζει με σκηνή ερωτικού περιεχομένου με τη συμμετοχή ενός άντρα και δύο γυναικών. Φαίνονται τα γυμνά κορμιά των πρωταγωνιστών του ερωτικού τριγώνου και είναι σαφής η ερωτική τους συνεύρεση, έστω και αν οι εικόνες εναλλάσσονται με μεγάλη σχετικά ταχύτητα. Παρεμβάλλεται στη συνέχεια άλλη σκηνή, στην οποία ένας από τους πρωταγωνιστές του ερωτικού τριγώνου κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών. Ακολουθεί άλλη σκηνή, στην οποία ο άντρας πρωταγωνιστής σηκώνεται από το κρεβάτι και φαίνεται γυμνός από πίσω.

Μισή περίπου ώρα από την έναρξη της ταινίας, προβάλλεται σκηνή αυνανιζόμενων αγοριών. Η πράξη του αυνανισμού είναι σαφής, παρά το σκοτάδι της λήψης.

Μία περίπου ώρα από την έναρξη της ταινίας, προβάλλεται σκηνή γυμνού άντρα που κάνει βουτιά στο νερά. Η λήψη είναι από μπροστά, χωρίς όμως να είναι ευκρινή τα γεννητικά όργανα του πρωταγωνιστή.

Ακολουθούν δύο σκηνές ερωτικής συνεύρεσης νεαρού αγοριού με γυναίκα σαφώς μεγαλύτερης ηλικίας. Η γυναίκα είναι μητέρα ανήλικου κοριτσιού, το οποίο απομακρύνει από το σπίτι για να προβεί στην ερωτική συνεύρεση. Είναι σαφής η ερωτική πράξη, ενώ φαίνονται ευκρινώς τα οπίσθια των πρωταγωνιστών και το στήθος της γυναίκας.

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να μη μεταδίδουν προγράμματα που ενδέχεται να θίξουν σοβαρά την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως

προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές (**άρθρο 26 παρ. 4 ΠΔ 109/2010**). Εξαιρέσεις επιτρέπονται, αν εξασφαλίζεται με επιλογή κατάλληλης ώρας εκπομπής και με άλλα μέσα τεχνικής φύσης η προστασία των ανηλίκων (**άρθρο 9 παρ. 3 Κανονισμού 2/1991**). Εξάλλου, η παρουσίαση κάθε ψυχαγωγικού προγράμματος πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί να ασκήσει στους ανηλίκους αν προβληθεί σε χρόνο που οι τελευταίοι συνηθίζουν να παρακολουθούν τηλεόραση (**άρθρο 9 παρ. 1 Κανονισμού 2/1991**). Τέλος, όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα κατατάσσονται σε κατηγορίες καταλληλότητας ανάλογα με το βαθμό της αρνητικής επίδρασης που μπορούν να έχουν στην προσωπικότητα και την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων (**άρθρο 26 παρ. 5 ΠΔ 109/2010**).

Από τη δέσμη των παραπάνω διατάξεων προκύπτει σαφώς ότι η μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που ενδέχεται να έχουν αρνητική επίπτωση στην ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων είναι επιτρεπτή μόνο υπό την προϋπόθεση ότι τα προγράμματα αυτά φέρουν την προσήκουσα σήμανση και προβάλλονται κατά την πρόπουσα ώρα μετάδοσης (βλ. **ΣτΕ 4154/2012** και **ΣτΕ 5032/2012**). Όπως έχει εξάλλου νομολογηθεί, η κατάταξη καταλληλότητας των τηλεοπτικών προγραμμάτων που γίνεται από τις εσωτερικές επιτροπές των σταθμών υπόκειται σε έλεγχο για να εξακριβωθεί ότι είναι πράγματι η προσήκουσα βάσει του περιεχομένου τους. Σε περίπτωση που ο έλεγχος καταλήξει σε αρνητικό συμπέρασμα, υπάρχει αρμοδιότητα επιβολής των προβλεπόμενων κατά νόμο κυρώσεων στον εμπλεκόμενο σταθμό (**ΣτΕ 4000/2013**) χωρίς αυτό να συνιστά υποκατάσταση της διοίκησης στο έργο της εσωτερικής επιτροπής του σταθμού (**ΣτΕ 3203/2014**).

Στην προκειμένη περίπτωση, οι ερωτικές σκηνές που περιείχε η επίμαχη ταινία ήταν τέτοιου περιεχομένου (ερωτικό τρίγωνο ενηλίκων και ερωτική συνεύρεση νεαρού αγοριού με σαφώς μεγαλύτερη ενήλικη μητέρα ανήλικου κοριτσιού) και έκτασης (εμφανίζονται ήδη από τους τίτλους έναρξης και επαναλαμβάνονται και κατά την πορεία της ταινίας) που θα μπορούσαν να έχουν αρνητική επίδραση στους νεότερους ανηλίκους. Από την άποψη αυτή, η επιλογή του σταθμού να απαιτήσει απλά την ύπαρξη γονικής συναίνεσης για την παρακολούθηση της ταινίας από όλους ανεξαιρέτως τους ανηλίκους παρίσταται ανεπαρκής να εξασφαλίσει επαρκή εχέγγυα προστασίας τους.

Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται και από την κατάταξη καταλληλότητας της ταινίας, στην οποία κατέληξαν οι αρμόδιες αρχές κάποιων άλλων ευρωπαϊκών χωρών για τις οποίες βρέθηκαν στοιχεία. Συγκεκριμένα, στη Γερμανία η ταινία κρίθηκε κατάλληλη μόνο για τους ανηλίκους άνω των δεκαέξι ετών. Ομοίως, στο Ηνωμένο Βασίλειο η ταινία κατατάχθηκε ως κατάλληλη μόνο για τους ανηλίκους άνω των δεκαπέντε ετών. Ενόψει των παραπάνω, είναι σαφές ότι οι στόχοι προστασίας της ηθικής και πνευματικής ανάπτυξης των ανηλίκων τους οποίους υπηρετεί η κατάταξη των τηλεοπτικών προγραμμάτων σε κατηγορίες καταλληλότητας θίγονται από την επιλογή του σταθμού να καταστήσει την ταινία προσβάσιμη ακόμα και σε ανηλίκους κάτω των δεκαπέντε ετών. Δεν έχει σημασία στην κατεύθυνση αυτή το γεγονός ότι η ταινία προβλήθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της σε ώρα που έτσι και αλλιώς επιτρεπόταν η προβολή ταινιών τέταρτης κατηγορίας καταλληλότητας (κατάλληλες για ανηλίκους άνω των δεκαπέντε ετών). Όπως έχει σχετικά νομολογηθεί, η επιλογή λανθασμένης σήμανσης στερεί από τους ασκούντες τη γονική επιμέλεια των ανηλίκων την ευχέρεια να πληροφορηθούν για το βλαπτικό περιεχόμενο της ταινίας και να απομακρύνουν εγκαίρως τους ανηλίκους από την τηλεοπτική οθόνη (**ΣτΕ 1815/2014**).

Για τις εν λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου.

Λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως, του εκ 5,6 % μεριδίου τηλεθέσεως που συγκέντρωσε το πρόγραμμα του κρατικού τηλεοπτικού σταθμού ΕΔΤ/Ν (Ελληνική Δημόσια Τηλεόραση) έως τις 4.5.2015 και ΝΕΡΙΤ από τις 5.5.2014, κατά την τηλεοπτική περίοδο 2013-2014, της εκ 27.100.599 ευρώ διαφημιστικής δαπάνης του έτους 2010, του εξ 183.348.149,40 ευρώ ύψους της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί από την εν λόγω εταιρεία και του γεγονότος ότι έχουν επιβληθεί στην ΕΡΤ Α.Ε. με τις αποφάσεις 30/17.7.2002, 220/8.4.2003, 408/23.12.2003, 9/20.1.2004, 22/27.1.2004, 130/11.5.2004, 186/22.6.2004, 229/20.7.2004, 403/18.10.2005, 484/5.12.2005, 35/17.1.2006, 443/19.9.2006, 466/10.10.2006, 590/28.12.2006, 87/13.2.2007, 237/15.5.2007, 320/12.6.2007, 322/12.6.2007, 395/10.7.2007, 476/25.9.2007, 486/9.10.2007, 3/8.1.2008, 4/8.1.2008, 137/13.3.2008, 440/9.9.2008, 392/3.10.2011, 469/2.12.2014, 85/2.3.2015, 147/30.3.2015, 178/15.4.2015, 182/11.5.2015, 222/24.6.2015, 247/14.7.2015 διάφορες κυρώσεις, το εν λόγω πρόστιμο καθορίζεται στο ποσό των 15.000 ευρώ.

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία **ΕΡΤ Α.Ε.** τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 15.000 ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή της, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά της εταιρείας ΕΡΤ Α.Ε. που εδρεύει στην Αγία Παρασκευή, επί της οδού Λεωφόρος Μεσογείων 136 και Κατεχάκη, με ΑΦΜ 997476074, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 17^η Σεπτεμβρίου 2015.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

Αναρτήθηκε στην ΔΙΑΥΓΕΙΑ κατά την 5^η Νοεμβρίου 2015.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΓΑΛΑΝΗ